

- 4 | **DAGMAR SMOLÍKOVÁ**
Než přijde řada na žáky
 Ve škole můžeme strávit devět, ale třeba i devatenáct let. Toto prostředí bezesporu významně ovlivňuje utváření názoru na svět řady dětí i mladých lidí. Pokud nám leží na srdci vstřícnější postoj člověka k životnímu prostředí, jistě nepřekvapí, že se chceme blíže podívat právě na učitele a jejich ekologické vzdělávání.

- 16 | **EUBA LACINOVÁ**
Klonování člověka
 V únoru celý svět obletěla zpráva, že dvěma jihokorejským vědcům se podařilo naklonovat člověka.

- 21 | **MARKÉTA FOŠUMOVÁ**
Krása bude spásou světa
 „Schopnost kontemplace krásy a následně kontemplaná krása stvořeného má strhávat k obdivu pro nevyřaditelnou krásu Boží, krásu je jako dobro způsobila vzbuzovat naši touhu a žádost po životě ve víře, člověk je přitahován krásou, jde za světlem.“

- 24 | **ANDREA REZKOVÁ**
Procento pro neziskové organizace
 Možná i Češi budou mít brzy možnost rozhodovat o tom, kam poplynou jejich daně. Tedy alespoň jedno procento z nich.

- 26 | **ONDŘEJ MIROVSKÝ**
Ekoturismus v praxi aneb Jak turistika může chránit Galapágy
 Hledání k přírodě šetrnějších způsobů turistiky nepatří jen do kategorie akademických teorií, ale má i konkrétní, hmatatelné výsledky. Příkladem může být snaha o ochranu vzácné galapágské flóry a fauny.

- 28 | **VOJTĚCH KOTECKÝ**
Jak Milan Urban k energetické koncepci přišel
 „Tři týdny před zveřejněním koncepce Milan Urban spoluprací svých úředníků a expertů těžebního průmyslu ještě dovršil. Osobně navštívil Podkrkonoší a jednal zde o energetické politice s bossy hnědouhelných společností.“

- 38 | **KAREL POLANECKÝ**
Skromnost není podivný přepych
 „Po přečtení článků a rozhovorů bych mohl dojít k závěru, že nekonzumní způsob života neznamená víc než trapnou výstřednost úchylné menšiny, totálně závislou na konzumním systému.“ Reakce na prosincové téma *Šedá generace* o dobrovolné skromnosti.

- 40 | **DUŠAN LUŽNÝ**
Duhový Silvestr s ČEZ

- 42 | **Obrazky**

12 | **Cechy, obcíny a spor o slovo socialismus**
 foto | Eugène Atget

18 | **Zachovalá příroda jako byznys**
 foto | Jan Symon

34 | **Dialog o Vagina monolozích**
 foto | Jan Symon

Co najdete v příštích číslech

- Jak se vyvíjela česká krajina
- Rozhovor s Olgou Sommerovou
- Komentáře k aktuálním ekologickým kauzám

Ze základní školy si pamatují hlavně na neurotickou matičku, která si potrpěla na ořežané tužky a bezchybně nadepsanou hlavičku čtvrtletní písemky. Přičinou hrobového ticha v jejich hodinách nebyla poustovstá výuka, ale strach. Nikdy nezapomenu ani na učitelku výtvarné výchovy, pro kterou bylo běžnou praxí křičet na žáky hospodskými nadávkami. Až na dvě či tři světlé výjimky, na jejichž hodiny jsme se relativně těšili, mi zbyl pedagogický sbor splyvá v sedou, bezvarou masu. Hlavně abychom uměli to, co nám nadektovali, a v hodinách nevyrušovali. Ani gymnaziální metody, byt už politstopadové, ze zmíněné strategie příliš nevybočovali.

Když si občas listuji sešity devítiletého synovce, zdá se mi, jako by se zastavil čas a já se znovu ocitla v těsné kleci školských praktik, suchých definic a spolu nesouvisujících informací. Ohodnocení jeho domácí úlohy, kterou jsem mu onedhdy pomáhala vypracovávat, mi připomnělo další bod do věčtu požadavků, jak bez problémů propolout (nejen) povinnou školní docházku: nevybočovat. Jedničku dostal jeho spolužák, který úkol o třídění domácního odpadu pojal poněkud úsporně — tři popelnice symbolizovaly kontejnery na sklo, papír a plasty. Tečka. Se synovcem jsme nad úlohou strávili asi dvě hodiny. Za tu dobu se stal odborníkem na separaci, bez problémů je roztřídil domácí koš na osm hromádek. Ocenilo to však jen jeho maminka. Pani učitelka se omezila na „v“. Viděla. Snad i četla, ale neohodnotila. Konečně, proč taky? Přišel možná synovec nakreslit tři popelnice, nebude s tím mít tolik páce a spokojení budou všichni.

Jako zjevení se mi proto jeví setkání s několika učiteli, kteří svou profesí berou jako poslání, nikoliv nutnost pro vydělání nějakých těch peněz. Všichni se do určité míry zabývali ekologickou výchovou, ale když o našich rozhovorech přemýšlím s odstupem času, zdá se mi to vedlejší. Všichni totiž kladli důraz na něco, co přímo s životním prostředím či ochranou přírody nesouvisí. Něco, co by mělo být samozřejmou součástí výbavy všech učitelů. Pomáhají žákům vidět věci v souvislostech, podněcují je k otázkám a hledání odpovědí, k přemýšlení, k nacházení vlastních řešení. Záraz, který jsem na škole nepoznala. Snad přijde doba, kdy se budeme pozastavovat nad opakem. Snad bude synovec moci svým dětem vyprávět: „To byste nevěřily, co se na školách dělo, když jsem byl ve vašem věku...“

Dagmar Smolíková